

1969, 22.–24./6

Kárášjohka (1. ordinære landsmøte)

RESOLUSJONER:

- 1) Høyesteretts dom av 20. april 1968 angående samenes rett til land og vann
- 2) "Same" og "samisk"
- 3) Fredning av Porsangerfjorden mot fiske med snurpere og trål
- 4) Komiteen til å utrede spørsmålet om samisk husflid
- 5) Lappefogd
- 6) Indre riksvei
- 7) Juridisk konsulent for den samiske minoritet

Resolusjon 1969–1

HØYESTERETTS DOM AV 20. APRIL 1968 ANGÅENDE SAMENES RETT TIL LAND OG VANN

Norga Sámiid Riikasearvi – Norske Samers Riksforbund – samlet til landsmøte 22.–24. juni 1969 krever at de norske myndigheter bøyer seg for realitetene i Høyesteretts dom av 20. april 1968 angående samers rett til land og vann. I praksis vil dette si:

1. Samisk bruksrett anses jevngodt med eiendomsretten
2. At myndighetene medvirker til en kartlegging av de samiske rettighetsområder.
3. At det ikke legges hindringer for den samiske bruksutøvelse i de aktuelle områder.
4. At den økonomiske gevinst fra disse områder går til samene selv.
5. Enhver innskrenkning i disse rettigheter er gjenstand for erstatning etter vanlige regler.

Resolusjon 1969–2

"SAME" OG "SAMISK"

Landsmøtet henstiller til både Norske Storting og den norske Regjering at en i framtida utvider begrepet "same" og "samisk" i sin behandling av den samiske minoritet. For det første påpekes at den samiske befolkning ikke består utelukkende av reindriftssamer. Den reindriftsutøvende befolkning omfatter knappe 10 -ti- prosent av den samiske befolkning.

For det annet er den samiske befolkning ikke konsentrert bare i Indre Finnmark, men bosatt også i kystdistriktene i Finnmark samt i Troms, Nordland, Sør- og Nord- Trøndelag og Hedmark. I samme forbindelse påpekes det at de hjelpetiltak som er iverksatt, og som også for framtida må betraktes som nødvendige, ikke begrenses til å gjelde bare den reindriftsutøvende del av befolkningen i Indre Finnmark, men settes inn for hele det samiske bosettingsområde i den utstrekning det er nødvendig. Som eksempel på slike hjelpetiltak nevnes stipendordning til utdanning for ungdom i Indre Finnmark og flyttsamestøtten til egenandel for husbygging.

Resolusjon 1969–3

FREDNING AV PORSANGERFJORDEN MOT FISKE MED SNURPERE OG TRÅL

Landsmøtet krever at Fiskeridepartementet snarest tar skritt i retning av fredning av Porsangerfjorden mot fiske med snurpere og trål.

Det drives nå en årvisst ruinerende av fiskeforekomstene i denne fjorden i likhet med flere av Finnmarksfjordene, og det økonomiske grunnlag for det lokale fjordfiske er sterkt redusert. Dette fjordfiske er en nødvendig supplerende til jordbruket i dette distrikt, og derfor av avgjørende betydning for bosettingen i området.

Resolusjon 1969–4

KOMITEEN TIL Å UTREDE SPØRSMÅLET OM SAMISK HUSFLID

Landsmøtet henstiller til Regjeringen å utvide den komité som nylig ble oppnevnt med det mandat å utrede spørsmålet om samisk husflid med minst 2 -to- samiske medlemmer. Det forbauser landsmøtet at spørsmål av direkte betydning for den samiske kultur tas opp uten samenes medvirkning. Landsmøtet vil uttale at sentraladministrasjonen for framtiden bør gi plass for samisk representasjon i offentlige utvalg vedrørende den samiske befolkning.

Resolusjon 1969–5

LAPPEFOGD

Endring av tittelen "lappefogd". Resolusjonen ble utsatt.

Resolusjon 1969–6

INDRE RIKSVEI

Landsmøtet krever at veimyndighetene snarest tar de nødvendige skritt for å få gjennomført veistrekningen Tana bru–Karasjok–Kautokeino, den såkalte indre riksvei. Det påpekes at denne veistrekning er av så vital betydning for næringsinteressene i de samiske kjerneområdene i Indre Finnmark, at ethvert tiltak som gir bedre kommunikasjoner mellom de forskjellige distrikter, vil være bestemmende for den sosiale, økonomiske og kulturelle utvikling i landsdelen.

Resolusjon 1969–7

JURIDISK KONSULENT FOR DEN SAMISKE MINORITET

Landsmøtet støtter Norsk Sameråd i kravet om en juridisk konsulent for den samiske minoritet. En er kjent med Samerådets tolkning til saken, og landsmøtet slutter seg til Samerådets begrunnelse.